

Nyhedsbrev nr. 11 april 2003

Foreningen Hexis

redaktion: Carsten Sestoft

sestoft@hum.ku.dk

arkiv: <http://www.hexis.dk/arkiv.html>

Indhold

1. Redaktionelt
2. Indlæg fra bestyrelsen
3. Arrangement 8. maj: Bourdieu i praksis
4. Endnu en bog af Bourdieu
5. Nye danske publikationer
6. Parisiske nyheder
7. Neurofysiologi og handlingsteori

1. Redaktionelt

I anledning af de verserende skrivelser om Hexis' bestyrelse (se punkt 2) vil redaktøren opfordre til, at medlemmer, der ønsker at tage bestyrelsens sammensætning og arbejde op på generalforsamlingen, skriver indlæg til nyhedsbrevet frem for at udsende private partsindlæg til medlemmerne. Sådanne indlæg optages gerne, på to betingelser: at hensigten er at indgå i et konstruktivt samarbejde til foreningens bedste, og at der bruges argumenter frem for insinuationer. Eksempelvis kunne man skrive en slags valgkampsindlæg, hvis man vil anmelde sit kandidatur til en bestyrelsespost.

2. Indlæg fra bestyrelsen

Som det vil være medlemmerne bekendt, har Martin Munk valgt at gå af som formand, således som det blev meddelt i bestyrelsesmøde-referatet udsendt 28. marts og fremgår af kopien af det brev til bestyrelsen, han har rundsendt til medlemmerne. Desværre har bestyrelsesmedlem Karin Anna Petersen fået den fejlagtige opfattelse, at han er blevet gået, hvorfor hun selv har valgt at træde ud af bestyrelsen og af Hexis, hvilket hun meddelte i en mail af 29. marts. Det beklager vi. Endelig udsendte Staf Callewaert 31. marts en mail til medlemmerne med opfordring til den resterende bestyrelse om at gå af, indtil en ny bestyrelse kan vælges ved generalforsamlingen, der som antydnet finder sted 8. maj (den officielle indkaldelse udsendes snarligt). Udover at det ville virke stærkt demotiverende på den resterende bestyrelse, hører opfordringer af denne art efter vores opfattelse hjemme på generalforsamlingen, hvor man kan møde op og give sit besyv med, stille op til bestyrelsen osv., hvis man er utilfreds med den nuværende bestyrelses sammensætning eller arbejde - det står enhvert medlem frit for. - med venlig hilsen, Hexis' bestyrelse

3. Arrangement 8. maj: Bourdieu i praksis

Hexis' første offentlige arrangement i år finder sted torsdag d. 8. maj kl. 13-15.30 i Medborgerhuset Blågården, Blågårds Plads 3, Nørrebro. Her vil to unge forskere fortælle om hvordan de i deres ph.d.-afhandlinger har brugt Bourdieus teorier og tilgange i konkret forskningsmæssig praksis. Kate Østergaard, cand.mag., ph.d. i religionshistorie, KUA, vil tale om hvordan Bourdieu har inspireret hendes analyse af hammanbadning og rituel renselse i Casablanca, Marokko. Stinne Glasdam, cand.cur., ph.d. i pædagogik, KUA, vil fortælle om brugen af Bourdieu i hendes undersøgelse af hvordan pårørende til patienter ekskluderes i den medicinske klinik. I direkte forlængelse af arrangementet vil Hexis afholde ordinær generalforsamling; indkaldelse udsendes snarligt.

4. Endnu en bog af Bourdieu

Selv post mortem udgiver Bourdieu bøger... Den foreløbig sidste er i første omgang kun kommet på tysk, med titlen "Ein soziologischer Selbstversuch" (Suhrkamp 2002) -- "Et sociologisk selvforsøg" eller "selv-essay". Det drejer sig grundlæggende om en udvidet udgave af den "skitse til en selvanalyse", som han

præsenterede i sin sidste forelæsning ved Collège de France, og som derfor optræder i kortform i den tidligere omtalte bog *Science de la science et réflexivité* (2001). Ligesom i dén tekst redegør Bourdieu først for sin bane i feltet, dvs. sit forhold som filosof fra Ecole Normale Supérieure til det filosofiske felt og til sociologien i og uden for Frankrig i 1950'erne og 1960'erne, herunder en hel del om hans erfaringer fra feltarbejdet i Algeriet. Dernæst behandler han dannelsen af sin "splittede" habitus, dvs. familien og erfaringen med skolen og i særdeleshed kostskolen, der beskrives på en ganske hårrejsende måde. Pga. den større detaljeringsgrad bliver Bourdieu her lidt mere personlig end vanligt, omend der stadig overvejende er tale om "upersonlige bekendelser", som et tilsvarende afsnit i *Méditations pascaliennes* (1997) hed. Han nævner eksempelvis, at hans "fuldstændige og en smule forrykte" hengivelse til arbejde også skyldes en ikke nærmere specificeret "frygtelig ulykke, som uafhjælpeligt brød ind i min barndoms paradys og siden begyndelsen af 1950'erne tyngede hvert eneste øjeblik af mit liv". Men det kan man jo ikke rigtig stille noget op med. Mere interessant er det, når han udtaler sig om sin dybfølte og habitus-betingede distance til samtidige og beslægtede som Foucault, Derrida eller Deleuze eller den amerikanske "campus radicalism". Når den foreløbig kun findes på tysk, i Stephan Eggers' helt thomas bernhardske* oversættelse, skyldes det Bourdieus vægning ved at lægge så mange 'personlige' kort på bordet i Frankrig, hvor den journalistiske kritik af ham efter hans mediekritik og stærke fremtræden som politisk intellektuel i midten af 1990'erne sommetider var meget under lavmålet. * Thomas Bernhard, 1931-1989, østrigsk forfatter og dramatiker i Nobel-klassen, kendt for sin egensindige stil og voldsomme kritik af alt; på dansk "Wittgensteins nevø" (Gyldendal 1995) og "Udslettelse" (Husets forlag 1998).

5. Nye danske publikationer

Vor eksformand Martin Munk har udgivet (endnu) en artikel af uddannelsessociologisk interesse: "Institutionalised Legitimate Informational Capital in the Welfare State: Has Policy Failed?" i *The International Handbook on the Sociology of Education. An International Assessment of New Research and Theory*, redigeret af Carlos Torres & Ari Antikainen (Rowman & Littlefield, 2002), en antologi der indeholder mange andre interessante artikler. Desuden har han sammen med Jens Bonke udgivet en sammenfatning af de sidste fire års velfærdsforskning ved Socialforskningsinstituttet: "Fordelingen af velfærd i Danmark", Socialforskningsinstituttet, rapport 02:27.

6. Parisiske nyheder

En "ikke-akademisk" konference om Bourdieu under underskriften "Bourdieu: kritikfelterne" har været afholdt 28. februar og 1. marts i det parisiske Bibliothèque publique d'information (det er vistnok det der ligger i Centre Pompidou). Blandt oplægsholderne var Bourdieu-inspirerede forskere som Gérard Mauger, Sylvia Faure og Bertrand Geay, men også psykoanalytikeren Markos Zafirooulos, den kendte kunstner Daniel Buren og fagforeningslederen Annick Coupé. Philippe Corcuff, som er lektor ved Institut d'Etudes Politiques i Lyon, var 'videnskabelig rådgiver' for foretagendet og var ifølge reportagen i *Le Monde* (7.3.03) også allestedsnærværende under afholdelsen. Samtidig udgav han bogen "Bourdieu autrement, fragilités d'une sociologie de combat" (Textuel, 2003) -- dvs. "Bourdieu på en anden måde, en kampsociologisk skrøbeligheder" -- som angiveligt skulle være en kritisk introduktion til Bourdieu til brug for sociale bevægelser, dvs. i politisk-empirisk øjemed. Kort sagt, et forsøg på at løfte den aktivistiske del af arven efter Bourdieu, som mange på den franske venstrefløj stadig har brug for. En udstilling i Institut du Monde Arabe i Paris tager hånd om en anden del af Bourdieu-arven: den der angår hans forhold til Algeriet. Udstillingen hedder "Pierre Bourdieu: Algérie 60" og fandt sted fra 23.1 til 23.3 i år. Lidt før udstillingen åbnede, udgav den algierske sociolog Lahouari Addi en bog om Bourdieus forbindelse med landet: "Sociologie et anthropologie chez Pierre Bourdieu: le paradigme anthropologique kabyle et ses conséquences (La Découverte)", dvs. "Sociologi og antropologi: det kabylske, antropologiske paradigme og dets følger". Ifølge Jean Birnbaums omtale i *Le Monde* (21.2.03) er bogen "klar og velorienteret", men "vakler mellem en lidt naiv apologi for Bourdieus sociologiske arbejde og en alt for summarisk kritik af det", hvilket ikke lyder som nogen ubetinget anbefaling. Til gengæld kunne det lyde som en interessant kontekstualisering af begrebsdannelser, når Addi bl.a. belyser, hvordan nogle af Bourdieus grundbegreber som habitus, social kapital og symbolsk vold blev til i studiet af "mekanismerne i den koloniale dominans og af æresfølelsen i de kabylske landsbyer".

7. Neurofysiologi og handlingsteori

Ak ja, hvis man havde overordentlig meget tid, ville det være spændende at kigge nærmere på Alain Berthoz, professor ved Collège de France i "perceptionens og handlingens fysiologi". Efter bogen "Le sens du mouvement"* (Odile Jacob, 1997) -- "Bevægelsens betydning" -- har han nu udgivet en bog om 'beslutningen', "La décision" (Odile Jacob, 2003). Det interessante ved ham i vores sammenhæng er, at hans måde at beskrive bevægelse og beslutninger på minder noget om en Merleau-Pontys kropsbaserede

fænomenologi eller Bourdieus praksis-teori. Ud fra sine neurofysiologiske studier, som disse bøger sammenfatter og reflekterer over, kan han tilsyneladende underbygge de filosofiske ideer om, at beslutninger snarere er en handling end en ræsonneren, og at de finder sted i kroppen snarere end i 'ånden' (l'esprit, the mind) -- og det uanset om det drejer sig om finansmandens investering af 10 millioner euro eller om en tudse, der flygter fra at blive spist: i begge tilfælde er beslutningen om investering og flugt tilsyneladende forankret i nervesystemet på nogenlunde samme måde. * Det må vist være den, der på engelsk hedder "The Brain's Sense of Movement" (Harvard University press, 2002).